

Ĉu korekti ?

Kiel korekti ?

Kiam korekti ?

Jen grava problemo por instruistoj. Eĉ en restoracio, se ili vidas eraron sur menukarto, ili emas korekti. Temas pri profesia trajto. Ĉu fari, ĉu silenti ? En restoracio mi jam venigis la estron kaj montris la eraron, erarojn, tute afable ; mi ricevis senpagan kafon. Provu ! La okuloj de instruisto tiom kutimas al esplorado de eraroj, ke li (aŭ ŝi, ekde nun mi skribos li por ambaŭ) daŭre vidas la mankantajn literojn aŭ la troajn.

Unua rimarko : se abundas eraroj, mi ne ŝatas korekti, la laboro estas tro giganta. Se estas bona parolado aŭ bona teksto kun etaj mankoj, tiam mi ŝatas ĝustigi tiujn etajn mankojn, por ke la parolanto atingu pli altan nivelon aŭ eĉ perfektan esprimon. El tio diversaj personoj jam rimarkis, ke se mi proponas korektadon, jam estas ia komplimento. Mi kutimas demandi : « Ĉu mi rajtas korekti vin ? » Ĝis nun mi ĉiam ricevis jesajn respondojn.

Dua rimarko : ĉu ni traktu la korektadon de skribaj taskoj aŭ la korektadon de parolaj esprimoj ? Mi traktos ĉi tie la korektadon de skribaj taskoj.

En instrua momento, leciono, oni povas supozi, ke la lernantoj deziras progresi kaj atendas, ke la instruisto gvidu, korektu kaj klarigu. Tion li faru. Li ricevas paperon, kie lernanto skribis tekston en fremda lernota lingvo ; povas esti traduko, povas esti respondo al demando, povas esti verkado... Povas esti, ke la instruisto prenis kajerojn hejmen kaj korektas hejme ; povas esti, ke tiu ekvido de skriba produktaĵo okazas en la klasoĉambro kun la verkisto staranta apud la skribotablo de la instruisto. Jam la instruisto ektenas ruĝan skribilon kaj ek al...

Certe plej ofte la instruisto forstrekas troajn literojn aŭ aldonas mankantajn. Plej bone li plie substreku la vorton por altiri la okulojn de la lernanto al tiu loko. Povas esti, ke la instruisto uzas sagojn, por meti iun vorton al sia ĝusta loko en la frazo. Por tiaj korektoj estas kompleta kodo. Tamen pro la nuntempaj korektebloj enkomputilaj, tiu farmaniero iom

post iom malaperas. Do post la momento, kiam la instruisto vidis, legis kaj korektis la tekston, la teksto aperas ĝusta, sed grandparte dukolora. En tiu momento plej bone la lernanto kopiu la tekston nove, por vidi belan skribaĵon seneraran. Tion li legu kaj legadu, tiel li progresos.

Estas aliaj ebloj. Bonvole pripensu.

Kelkfoje mi nur substrekis la lokojn, kie eraro aperis. Mi poste redonis la dokumenton al ĝia aŭtoro. Tiu ĉi verkinto devis mem trovi la erarojn, pripensi pri finaĵoj mankantaj, eraraj, ... La lernantoj montris ofte, ke ili ne ŝatas tiun metodon. Jes fakte, ili preferas, ke la instruisto faru la laboron mem ! Sed esplorante pri la indikitaj lokoj en sia teksto, ili vere aktive pripensas pri la lingvo kaj ties reguloj kaj progresas. Sed mallaboremo ofte aperas... pigreco venas...

Kelkfoje mi estis ankoraŭ pli ruza : post tralegado kaj silenta sumado de eraroj mi nur anoncis, kiom da eraroj mi trovis en la teksto.

Grrrrrrrrrrrrrrrrrr..... La lernantoj protestis silente sed videble !

Dek kvinjaruloj ne emas tian metodon ! Tamen mi scias, ke tiel ili plej bone lernas. Ili devis revizii sian tekston de a ĝis z atenteme. Foje ili aldonis erarojn. Post momento ili revenis, por submeti sian tekston al mi duan fojon. Denove mi indikis la novan nombron da eraroj ; plej ofte la nova nombro estis malpli alta ol la unua. Denove ili reiris al sia sidloko por pli profunde analizi ĉiun vorton. Oni povus fari tion eterne, sed tion oni ne faru, ĉar la lernanto perdis kuraĝon. La instruisto devas flari la momenton, kiam la lernanto kun forta suspiro ĉesos rigardi sian tekston. La instruisto ĉesu antaŭ tiu momento, ĉar lia ĉefa celo devas esti, ke la lernanto havu motivigon al lernado. Do se la motivigo estas forta, la instruisto povas diri la eraronombrojn trifoje, kvarfoje... Sed alikaze la instruisto helpu al la lernanto montrante la lokojn, kie la lernanto devas modifi ion.

Ĉiam la anonco pri eraro okazu pozitive. Se la instruisto diras : « Denove vi forgesis akuzativon ! » tio malkuraĝigos la lernanton. Eblas anonci la samon dirante : « Vere akuzativo estas malfacila punkto por franclingvanoj... » « Kun akuzativo tie via frazo estos ĝusta ! » Instruistoj devas nepre pripensi pri tiaj pozitivaj frazoj kaj uzi ilin. Tio plej gravas psikologie en la rilato instruisto-lernanto. Pensu, ke japana majstro dum sia instruado ne rajtas uzi la vorton « Ne » ! « Faru pli bele tiel ! » diris al

mi mia aikido-majstro montrante denove la teknikon, kiam mi tute fuŝe provis fari ĝin.

Ĉi tie mi traktis korektadon de eraroj. Se temas pri stilaj plibonigoj, plej bone eku diskuto inter la lernanto kaj la instruisto. Stilo estas eblo esprimi sin libere ene de la ĝustaj esprimmanieroj de la lingvo ; do temas pri persona emo, gusto. Ne estas striktaj reguloj respektendaj.

Mi kutimis kontroli verkaĵon uzante la ruĝan koloron por eraroj kaj la verdan koloron por aparte belaj esprimoj. Ni estu pozitivaj ! La trafiklumoj al kutimigas nin al bremsi ĉe ruĝa koloro kaj elani ĉe verda koloro. Ĝojigas min, ke la tri koloroj de la trafiklumoj estas la tradiciaj afrikaj koloroj, ĉar afrikdevena usonano Garret Morgan inventis ilin. Vidu ! Mi mem suferas pri tiu instruista trajto : mi ne maltrafas okazon instrui ion al iu.... ;-)

La korektado de parola produktaĵo estas pli tikla. Mi traktos ĝin en alia artikolo.

Mireille Grosjean

Fremdlingvoinstruisto